

poti, s katerimi razumemo in ocenjujemo udeležbo in dosežke, še posebej v neformalnem in priložnostnem učenju» (Memorandum ..., 2000: 14). Memorandum sicer podrobneje razgrajuje možnosti, ki jih pri priznavanju neformalno pridobljenega znanja imamo.

Več kot desetletje je preteklo tudi, odkar smo se z lizbonsko strategijo, ki se sicer dotika mnogih področij, povezanih s tukajšnjo temo, zavezali k modernizaciji sistemov izobraževanja (Lizbonska ..., 2000, 2. sklep). Lizbonska strategija je bila sicer po petih letih revidirana, saj je prevladalo spoznanje, da v njej zastavljenih ciljev ne bomo uspeli uresničiti (Working, 2005, Growth, 2005), a je v svoji izvorni obliki predvidela Københavnsko deklaracijo, sprejeto leta 2002, ki so ji v dveletnih razmikih, torej tudi po reviziji lizbonske strategije, sledila »sporočila«, »komunikeji«, ključni za področje, ki ga obravnavamo.

Københavnska deklaracija

Københavnska deklaracija (2002) je zastavila københavnski proces, ki je »strategija za izboljšanje uspešnosti, kakovosti in privlačnosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja«¹ (Copenhagen, 2002), kar je predvidela tudi skozi odstranjevanje ovir pri priznavanju tako formalnih kvalifikacij kot neformalnega učenja (posebno za posamezne ciljne skupine).

Pri Københavnski deklaraciji in procesu, ki ga je sprožila, se bomo zadržali nekoliko dlje, saj v naboru evropskih dokumentov predstavlja ključni dokument za področje poklicnega in strokovnega izobraževanja. Sprejeta je bila leta 2002, od takrat naprej pa je bil vsaki dve leti tudi »pokøbenhavnski« sestanek, namenjen oceni stanja, reviziji prioritete ter postavitvi novih priporočil. Dokumenti, izhajajoči iz teh sestankov, t. i. »Sporočila« (»Komunikeji«), se vsakokrat imenujejo po evropskem mestu, v katerem je bil sestanek.

Sporočilo iz Maastrichta (2004)

Decembra leta 2004 so bile københavnske določbe še podrobneje dorečene, prvič pa je bil dosežen tudi sporazum glede nacionalnih prioritete. Prednostne naloge na nacionalni ravni so se osredotočale zlasti na: večji prispevek sistemov poklicnega in strokovnega izobraževanja, institucij, podjetij in socialnih partnerjev za doseganje lizbonskih ciljev. Prednostne naloge se v okviru uporabe skupnih instrumentov, referenc

1 V celotnem v slovenščino prevedenem besedilu Københavnske deklaracije se uporablja izraz poklicno izobraževanje in usposabljanje in ne poklicno in strokovno izobraževanje. Mi zaradi terminološke ustreznosti uporabljamo izraz poklicno in strokovno izobraževanje (cf. Muršak, 2002: 88 – 89).